

ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ

Η Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας ανακηρύχθηκε 2^{ος} επιλαχών προορισμός στο διαγωνισμό EDEN IV έτους 2010 με θέμα «Υδάτινος Τουρισμός» για το **Εθνικό Πάρκο Λιμνοθαλασσών Μεσολογγίου-Αιτωλικού, κάτω ρου και εκβολών ποταμών Αχελώου και Εύηνου και νήσων Εχινάδων.**

Το **Μεσολόγγι** είναι πρωτεύουσα του Νομού Αιτωλοακαρνανίας. Αποτελεί ιστορικό δήμο και η πόλη καταγράφηκε ως «Ιερά Πόλις» σε ένδειξη ευγνωμοσύνης του ελληνικού κράτους προς τη θυσία των «Ελεύθερων Πολιορκημένων».

Το Μεσολόγγι δεμένο με τη λιμνοθάλασσά του διατηρεί ανέπαφη από το χρόνο την παραδοσιακή αλιευτική τεχνική του διβαριού.

Μεσολόγγι

Αιτωλικό

Το νησί του **Αιτωλικού** βρίσκεται εκεί που η ομώνυμη λιμνοθάλασσα συναντά αυτή του Μεσολογγίου. Χαρακτηριστικές είναι οι δύο πέτρινες γέφυρες που το συνδέουν με τη στεριά. Χαρακτηριστικές είναι επίσης και οι φηγούρες των κατοίκων του, κάθε ηλικίας, που ψαρεύουν με τα καμάκια πάνω από τα γεφύρια – δείγμα της παράδοσής τους στην αλιευτική αυτή τέχνη.

Το **ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ-ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ** περιλαμβάνει:

- Το εκτεταμένο σύμπλεγμα υγροτόπων λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου – Αιτωλικού και των εκβολικών συστημάτων των ποταμών Εύηνου και Αχελώου. Στο σύμπλεγμα αυτό διακρίνονται ποτάμιες και παραποτάμιες περιοχές, λιμνοθάλασσες, γλυκόβαλτοι, αλμυρόβαλτοι, λασποτόπια, υδροχαρή δάση όπως το Δάσος του Φράξου που έχει χαρακτηριστεί «Μνημείο της Φύσης».

- Το χερσαίο τμήμα το οποίο περιλαμβάνει:

- λόφους που διακρίνονται διάσπαρτοι στον υγρότοπο και οι περισσότεροι στο παρελθόν αποτελούσαν τμήμα των Εχινάδων νήσων που η προσχωματική δράση του Αχελώου τους ενσωμάτωσε στην ξηρά.
- το όρος Βαράσοβα (καταφύγιο θηραμάτων) και τμήμα του όρους Αράκυνθος.
- αμμοθίνες που δημιουργήθηκαν από τα φερτά υλικά των ποταμών και οριοθετούν τις λιμνοθάλασσες από την ανοιχτή θάλασσα.
- το φαράγγι της Κλεισούρας που έχει ενταχθεί στις περιοχές «ιδιαιτέρου κάλλους».
- το Δάσος του Φράξου, χαρακτηρισμένο σαν «Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης».
- καλλιεργούμενες εκτάσεις.
- το νησιωτικό σύμπλεγμα των Εχινάδων, που είναι άρρηκτα δεμένο με το εκβολικό σύστημα του Αχελώου.

Πρωταγωνιστικό ρόλο στη διαμόρφωση της υγροτοπικής περιοχής έχουν παίξει οι ποταμοί Εύηνος και Αχελώος που αποτελούν και τα φυσικά όριά της στα ανατολικά και δυτικά αντίστοιχα. Τα ορμητικά τους νερά επί χιλιάδες χρόνια μετέφεραν μεγάλες ποσότητες φερτών υλικών που τα απέθεταν στις εκβολές τους. Τα υλικά αυτά μεταφερόμενα από τα νότια – νοτιοανατολικά θαλάσσια ρεύματα και από τα κύματα, πρόσχωσαν το Βόρειο τμήμα του βυθίσματος του Πατραϊκού Κόλπου σχηματίζοντας μια μεγάλη αβαθή έκταση, τη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου. Στο βόρειο τμήμα της, δημιουργήθηκαν ρήγματα και στη συνέχεια καταβυθίστηκε μια μεγάλη περιοχή. Δημιουργήθηκε με αυτό τον τρόπο μια βαθιά ακανόνιστη λεκάνη, που κατακλύστηκε από τα νερά της θάλασσας, η λιμνοθάλασσα Αιτωλικού. Οι δύο λιμνοθάλασσες επικοινωνούν μέσω ενός στενού στομίου, και λειτουργούν σαν ενιαίο σύστημα.

Η ύπαρξη του γλυκού νερού, τα εύφορα εδάφη, τα ψάρια, το αλάτι, τα βοσκοτόπια αλλά και η φυσική ομορφιά ήταν στοιχεία που όχι μόνο προσέλκυσαν τον άνθρωπο να εγκατασταθεί στην περιοχή από πολύ νωρίς, αλλά επέδρασαν και στο πολιτιστικό και πολιτισμικό του επίπεδο. Αυτό μαρτυρούν οι μύθοι για τον Αχελώο, τον Ηρακλή, τον Οινέα... αλλά και οι αρχαιολογικοί χώροι των Οινιαδών, της Πλευρώνας, της Καλυδώνας και της Αλύκηρνας. Αυτό μαρτυρούν και στους μετέπειτα χρόνους τα Ρωμαϊκά Λουτρά, οι πρωτοχριστιανικοί και Βυζαντινοί ναοί, τα δημιουργήματα του πνεύματος, των νεώτερων χρόνων και της σύγχρονης εποχής, εμπνευσμένα από το φυσικό περιβάλλον. Οι τέχνες και κατασκευές που είναι οι προσαρμοσμένες στο φυσικό περιβάλλον: τα διβάρια, οι πελάδες, οι γαϊτες, το σταφνοκάρι, το σταλίκι ... για αιώνες τώρα παραμένουν αναλλοίωτα δείγματα αρχιτεκτονικής, ναυπηγικής τέχνης, εργαλεία παραγωγής, αλλά και όροι μιας ιδιαίτερης γλώσσας, αυτής που γέννησε η λιμνοθάλασσα.

Οι αλυκές

Οι αλυκές του Μεσολογγίου μπορούν να θεωρηθούν ως ένα «ειδικού τύπου υγροτοπικό περιβάλλον» και για το λόγο αυτό παρουσιάζουν σημαντικό ενδιαφέρον για την άγρια ζωή και ιδιαίτερα για αρκετά σπάνια ή απειλούμενα είδη

πουλιών. Εδώ συναντάται ο φοινικόπτερος, η Αβοκέτα, ο Καλαμοκανάς, το Νανογλάρονο, και άλλα.

Η σημαντικότερη αξία όμως της αλυκής για τα πουλιά έγκειται στο ότι αρκετά είδη βρίσκουν εκεί ησυχία για να φωλιάσουν. Αυτό οφείλεται στο ότι η αλυκή, η οποία αποτελεί διαχειριζόμενο χώρο, ελέγχονται αποτελεσματικά οι ανθρώπινες δραστηριότητες που θα μπορούσαν να ενοχλήσουν τα πουλιά κατά την αναπαραγωγή τους. Έτσι αρκετά είδη πουλιών, παρόλο που τρέφονται σε μεγάλο βαθμό έξω από την αλυκή, εν τούτοις φωλιάζουν μέσα σε αυτή.

Τα ποτάμια

Τα δύο ποτάμια της περιοχής ο Εύηνος και ο Αχελώος αποτελούν βασική πηγή εμπλουτισμού σε οργανικές ύλες. Ο ρόλος των εκβολών τους είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την αναπαραγωγή ψαριών και την επιβίωση των ιχθυδίων στα πρώτα στάδια της ζωής τους. Στις δελταϊκές τους πλατφόρμες βρίσκουν καταφύγιο και τροφή πολλά είδη πουλιών. Στην παρόχθια περιοχή αναπτύσσεται έντονη βλάστηση από ιτιές, πικροδάφνες, καλαμιές, νεροκρίνους καθώς και υδρόφιλους θάμνους και δέντρα.

Οι λόφοι και τα βουνά

Η υγροτοπική περιοχή περιβάλλεται από ημιορεινή και ορεινή ζώνη, στην οποία ξεχωρίζουν τα όρη Αράκυνθος (ή Ζυγός), Βαράσοβα και Κουτσίλαρης. Επικρατεί μακία βλάστηση και φρύγανα ενώ κατά τόπους, κυρίως στον Αράκυνθο, υπάρχουν δάση με βελανιδιές και καστανιές όπου ζουν ακόμα και σήμερα ζαρκάδια και αγριόχοιροι.

Στον Αράκυνθο ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα φαράγγια της Κλεισούρας και του Παλιορόλακα. Το φαράγγι της Κλεισούρας, με μήκος 3,5Km και ύψος 300m έχει περιληφθεί στις περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.

Στη Βαράσοβα είναι χαρακτηριστικές οι ορθοπλαγιές, που συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον των αναρριχητών ενώ σε σπηλιές υπάρχουν δείγματα χριστιανικής λατρείας.

Στον Κουτσίλαρη, που δεσπόζει στην περιοχή των εκβολών του Αχελώου, βρίσκουν φιλοξενία πολλά είδη αρπακτικών πουλιών και άγριων ζώων.

Εκτός από τον περιφερειακό αυτό ορεινό τόξο υπάρχουν και διάσπαρτοι λόφοι μέσα στην υγροτοπική περιοχή. Μεταξύ των λόφων αυτών είναι και τμήμα του νησιωτικού συμπλέγματος των Εχινάδων, που οι προσχώσεις του Αχελώου το ενσωμάτωσαν στη στεριά. Η στενή σχέση των Εχινάδων με τον Αχελώο αποδίδεται στη μυθολογία με την εμφάνιση των Εχινάδων σαν νύμφες – συνοδούς του θεού ποταμού, ενώ η αλλαγή στο τοπίο με την ενσωμάτωσή τους στη στεριά, περιγράφεται σαν γεγονός από τον Πausανία.

<http://www.fdlmes.gr>